

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

Затверджено
на засіданні кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08. 2022 р.)

В.о.завідувача кафедри

Наталія ШЕГИНСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни

«Вступ до фаху»,

що викладається в межах

Освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення»
першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти для здобувачів
з спеціальності 232 Соціальне забезпечення

Львів 2022

Назва дисципліни	Вступ до фаху
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, проспект Свободи, 18; вул. Менцинського, 8
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом (просп. В. Чорновола, 61, каб.330)
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота 232 Соціальне забезпечення
Викладачі дисципліни	Лекції - Комаринська Зоряна Михайлівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом Семінарські заняття – Кліпкова Оксана Ігорівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса Комаринської З. М.: zoriana.komarynska@lnu.edu.ua Електронна адреса Кліпкової О. І.: oksana.klipkova@lnu.edu.ua кафедра соціального забезпечення та управління персоналом (просп. В. Чорновола, 61, каб.330)
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Zoom. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладачів: zoriana.komarynska@lnu.edu.ua oksana.klipkova@lnu.edu.ua
Сторінка дисципліни	
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Вступ до фаху» є нормативною дисципліною зі спеціальності «Соціальне забезпечення» для освітньої програми «Соціальне забезпечення» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка викладається у 2 семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання про специфіку та особливості обраного фаху, його актуальність та важливість на сьогоднішній день, а також дасть змогу реально оцінити свої можливості на шляху оволодіння професійними знаннями і навичками; студенти ознайомляться з основними поняттями і термінами, які застосовуються у соціальному забезпеченні, теоретичними засадами і загальними моделями практичної діяльності фахівців з соціального забезпечення, основними категоріями клієнтів та соціальних проблем сучасного суспільства, видами і принципами надання соціальних послуг, а також різноманітністю інституцій із соціального обслуговування в Україні.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни «Вступ до фаху» є ознайомлення студентів із базою знань та умінь у соціальному забезпеченні, основами професійної діяльності фахівців з соціального забезпечення, процесом взаємодії з клієнтом, основними поняттями спеціальності «Соціальне забезпечення» та її теоретичними засадами.

Література для вивчення дисципліни

Базова

1. Соціальне забезпечення в Україні: навч. посібник / кол. авторів; за ред. А. Я. Кузнецової, З. Е. Скринник, Л. К. Семів. Львів : Університет банківської справи, 2021. 547 с. - Розділ 13. Недержавний сектор соціального забезпечення в Україні .С. 213. Розділ 14. Морально-етичні та психологічні особливості роботи в системі соціального забезпечення. С. 223
2. Зозуляк-Случик Р. В. Етика соціальної роботи: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Івано-Франківськ: НАІР, 2019. 190 с.
3. Докаш В. І. Вступ до спеціальності «Соціальне забезпечення»: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2016. 352 с.
4. Дубич К.В. Вступ до соціальної допомоги: навч. посіб. К.:Видавничий дім «Слово», 2015. 224 с.

Допоміжна

1. Європейський кодекс соціального забезпечення, прийнятий Радою Європи 16.04.1964 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
2. Загальнообов'язкове соціальне страхування та пенсійне забезпечення (у цифрах і фактах): URL: http://pension.kiev.ua/files/mlsp_bookletjune2006.pdf
3. Журба І.О. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Вступ до фаху» для здобувачів освітнього ступеня бакалавр зі спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» усіх форм навчання. М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси: ЧДТУ, 2018. 18 с.
4. Калашников С.В. Теоретичні аспекти формування соціальної сфери в сучасних економічних умовах. *Ефективна економіка*. 2016. № 1. 47 с.
5. Кірян Т.М. Державне фінансове забезпечення соціальної сфери: монографія / За ред. д.ф, проф. Т.М. Кір'ян К.: В-во Чабаненко Ю., 2016. 398 с.
6. Комаринська З. М. До витоків становлення України як соціальної держави. *Актуальні проблеми розвитку держави і права: історико-правовий дискурс*: матеріали ІУ Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Ніжин, 04 грудня 2020 р. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 241 с. С. 63-65
7. Комаринська З. М. Роль саморозвитку особистості у процесі підготовки фахівців соціального забезпечення. *Проблеми саморозвитку особистості в сучасному суспільстві*: Матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції, 26–27 березня 2021 р. / НЮУ ім. Ярослава Мудрого. – Х.: Друкарня Мадрид, 2021. – 364 с. С. 313-314
8. Соціальна відповідальність суспільних інститутів: інноваційний та соціально-гуманітарний аспект / редкол.; за наук. ред. А. Я. Кузнецової, Л. К. Семів, З. Е. Скринник Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. — 311 с. /авторський внесок: Розділ 4, підрозділ 4.1.Структура і напрями діяльності вітчизняної системи соціального захисту.-С.178-186
9. Положення про організацію освітнього процесу у ЛНУ ім. І. Франка URL: <https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/S22C-6e18062115060-1.pdf>
10. Положення про забезпечення академічної доброчесності у ЛНУ ім. І. Франка. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf

	Інформаційні ресурси Інтернет-мережі 1. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України: URL: http://zakon1.rada.gov.ua 2. Сайт Міністерства соціальної політики: URL: http://msp.gov.ua
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять. З них - 32 години лекцій, 16 годин практичних занять та 42 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде знати: -теоретико-методологічні засади розвитку соціального забезпечення як науки та фаху, її особливості в українському контексті; -національно-культурні, морально-етичні, правові та психолого-педагогічні аспекти діяльності фахівця з соціального забезпечення; -загальні принципи і методи надання практичної допомоги фахівцями різним верствам населення та в умовах різних соціальних інституцій; -різноманітність ролей і функцій фахівців у процесі виконання ними професійних обов'язків на різних рівнях втручання. вміти: -виявляти та вивчати (досліджувати) соціальні проблеми у суспільстві, громаді, групі чи в окремих індивідів; -застосовувати інтерактивні й аналітичні навички для вирішення проблем різних рівнів втручання; -складати план дій та теоретично обґрунтовувати професійне втручання фахівця з соціального забезпечення у системи різного порядку; -працювати з людьми різних вікових, професійних, соціальних, політичних, неформальних груп, а також із людьми, що мають особливі потреби; -адекватно та коректно користуватися етичними принципами соціальної роботи та соціального забезпечення; - -користуватися інформаційними та іншими видами ресурсів соціального забезпечення з метою підвищення особистого освітньо-кваліфікаційного рівня, виявлення, прогнозування та запобігання або пом'якшення можливих соціальних проблем та настроїв у суспільстві
Ключові слова	Соціальне забезпечення, соціальні ризики, соціальні послуги, фахівець соціального забезпечення, клієнти сфери СЗ, установи соціального захисту
Формат курсу	Очний
Теми	Див. Схему курсу
Підсумковий контроль, форма	іспит в кінці семестру іспит – комбінований

Пререквізити	Вивчення дисципліни передбачає базові знання у студентів, які вони отримали під час навчання у середній школі. Дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі соціальної роботи та теоретичною основою для вивчення дисциплін циклу професійної підготовки фахівців у сфері соціального забезпечення.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Словесні методи (лекції, бесіди з формуванням проблемних завдань, дискусії); наочні методи (мультимедійні презентації); проблемно-пошукові (виконання завдань самостійної роботи; робота у групах (розробка проектів); виконання індивідуальних завдань
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедіа
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • Практичні/самостійні: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 30 • Контрольні заміри: написання підсумкової контрольної роботи 20% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів - 20 • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів - 50 Підсумкова максимальна кількість балів: 100 Академічна добросовісність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недобросовісності. Виявлення ознак академічної недобросовісності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної добросовісності не толеруються.

Питання до екзамену

1. Поняття «соціального забезпечення», його мета, завдання.
2. Соціальне забезпечення як механізм стабілізації і збереження соціуму.
3. Соціальне забезпечення в контексті життєвого простору особистості.
4. Функції соціального забезпечення. Основні принципи теорії соціального забезпечення.
5. Формування традицій соціального забезпечення і допомоги в Античний період, епоху Середньовіччя, часи Відродження.
6. Закордонний досвід становлення професійного соціального забезпечення
7. Соціальний феномен благодійності в Україні
8. Філантропія як форма соціального забезпечення та благодійництва
9. Благодійна діяльність в XIX ст. Добродійна діяльність в часи Гетьманщини
10. Система соціального захисту періоду незалежності України.
11. Соціальне забезпечення як наукова галузь, різновид суспільної діяльності, соціальний інститут.
12. Соціальне забезпечення як професія.
13. Міждисциплінарні зв'язки соціального забезпечення.
14. Структура соціального забезпечення як різновиду діяльності.
15. Соціальна сфера суспільства та її структура.
16. Роль соціального забезпечення в реалізації соціальної політики
17. Соціальна держава як мета соціальної політики
18. Соціальні сервіси та їх функції
19. Основні характеристики субсидіарності соціальної політики.
20. Соціальний захист населення як фактор розвитку соціально-правової держави
21. Концептуальні засади соціального захисту: зарубіжний та вітчизняний досвід
22. Сутність державних соціальних допомог: державні соціальні стандарти та соціальні норми
23. Система державних органів та їх функції щодо соціального забезпечення.
24. Фонди соціального страхування та їх органи.
25. Поняття «професійних цінностей соціального забезпечення».
26. Гуманізм як основний принцип соціального забезпечення
27. Свобода, рівність, справедливість як складова соціального забезпечення
28. Міжнародна Декларація етичних принципів соціального забезпечення. Проблемні ситуації в соціальній роботі – етичні дилеми.
29. Моральна свідомість соціального працівника у професійному колі соціального забезпечення.
30. Особистість фахівця з соціального забезпечення: відстоювання соціальної справедливості.
31. Клієнти соціального забезпечення: поняття і фактори, що визначають різноманіття їх потреб і проблем.

	32. Поняття соціального забезпечення в контексті теорії «держави загального добробуту» 33. Особливості підготовки інспекторів з соціальної допомоги 34. Головні функціональні обов'язки та правовий статус інспектора з соціального забезпечення. 35. Стандарти соціального забезпечення в сучасних соціально-правових державах 36. Соціальне обслуговування як складова соціального забезпечення 37. Поняття, види та принципи соціального обслуговування 38. Соціально-економічні, організаційно-розпорядчі та правові методи соціального забезпечення. 39. Специфіка формування груп клієнтів соціального забезпечення в Україні. 40. Соціальні стандарти пенсійного забезпечення в Україні 41. Право на соціальне забезпечення як конституційна норма 42. Соціальні ризики державного забезпечення громадян України 43. Нормативно-правові акти соціального забезпечення: загальна характеристика 44. Трирівнева система пенсійного забезпечення громадян. 45. Зміст поняття «соціальні послуги» та види соціальних послуг 46. Соціальні послуги та їх споживачі 47. Фінансування соціальних послуг в Україні. 48. Роль громади у формуванні соціальних послуг 49. Моделі соціального захисту та їх втілення в країнах-членах Європейського Союзу 50. Система соціального захисту в країнах-членах Європейського Союзу 51. Правова база соціального забезпечення в Україні 52. Сутність методів соціального забезпечення. Спеціальні методи соціального забезпечення 53. Форми надання соціального обслуговування 54. Територіальні центри. Соціальні служби для молоді. 55. Державна служба зайнятості. 56. Зміст поняття «соціальне страхування» 57. Система установ соціального страхування 58. Взаємодія страхування, допомоги та опіки як система соціального забезпечення 59. Недержавні заклади соціального забезпечення 60. Макрорівень практики соціального забезпечення: робота з громадами
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж-день, год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література, ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1/2	Тема 1. Організація навчального процесу в системі вищої освіти України та в університеті Мета та завдання навчальної дисципліни «Вступ до фаху». Георетичні засади навчально-виховного процесу у ЗВО. Система освіти України, її структура. Сутність і методологічні засади навчання. Рушійні сили, логіка навчального процесу. Структура процесу оволодіння знаннями, уміннями й навичками, формування компетентності. Мотиви навчання. Типи навчання, їх характеристика. Інтенсифікація навчально-виховного процесу. Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності. Поняття про академічну доброчесність. Положення про організацію навчального процесу у ЛНУ імені Івана Франка	лекція	Б. 1, Д.9, Д. 10	Самостійна робота - 2 год Основні типи закладів вищої освіти у розвинених країнах світу. Організація навчання студентів закладів вищої освіти в провідних країн світу. Культура академічної доброчесності в провідних університетах світу й в Україні. Основи навчальної та наукової діяльності студента. Наукова організація праці студента. Самостійна робота студента.	День заняття
2/4	Тема 2. Сприйняття, осмислення та механізми засвоєння інформації студентами. Критичне мислення у навчальній та майбутній професійній діяльності Функції навчання. Особливості роботи з навчальною літературою. Що потрібно для успішної діяльності? Цінності та емоційний інтелект. Критичне мислення: стратегії та процедури,	лекція	Б.2, Б. 3, Д.3, Д.7	Самостійна робота- 2 год Етапи засвоєння навчального матеріалу. Правила та прийоми запам'ятовування матеріалу. Забування та його профілактика.	День заняття

	свобода і необхідність. Базова техніка розвитку критичного мислення				
	Функції навчання. Особливості роботи з навчальною літературою. Етапи засвоєння навчального матеріалу. Правила та прийоми запам'ятовування матеріалу. Забування та його профілактика Для чого необхідне критичне мислення у професійній діяльності фахівця із соціального забезпечення? Сфера його застосування.	практичне заняття	Б.2, Б. 3, Д.3, Д.7		День заняття
3/2	Тема 3. Поняття «соціальне забезпечення», актуальність розвитку соціального забезпечення в Україні Поняття «соціального забезпечення», його мета, завдання. Цілі соціального забезпечення. Функції соціального забезпечення. Основні принципи теорії соціального забезпечення.	лекція	Б.1 Б.3, Д.1, Д.8	Самостійна робота- 4 год Принципи функціонування соціального забезпечення в зарубіжному досвіді. Проблеми, що є предметом впливу соціального забезпечення	День заняття
4/4	Тема 4. Історичні аспекти виникнення та розвитку соціального забезпечення у світі Формування традицій соціального забезпечення і допомоги в добу античності, епоху Середньовіччя, часи Відродження. Міжнародний досвід становлення професійного соціального забезпечення .	лекція	Б.3, Б.4, Д.3, Д.6	Самостійна робота- 2 год Історичні витоки соціальної підтримки людей. Сутність благодійності як складової процесу соціального забезпечення.	
	Поняття «соціальне забезпечення», «соціальна робота», «соціальна політика», «соціальна допомога», їхні суттєві відмінності. Основні суспільні проблеми, які є предметом впливу соціального забезпечення. Історичні витоки	практичне заняття	Б.3, Б.4, Д.3, Д.6		День заняття

	соціальної підтримки людей. У чому полягає християнське трактування допомоги ближньому. Основні віхи формування традицій соціального забезпечення і допомоги в Античний період, епоху Середньовіччя, часи Відродження. Сутність благодійності як складової процесу соціального забезпечення. Церковна практика суспільної допомоги. Процес становлення професійного соціального забезпечення в країнах Північної Америки, Європи.				
5/2	Тема 5. Ретроспективний огляд становлення соціального забезпечення в Україні Соціальна робота в додержавний період існування прадавніх слов'ян. Заснування Київської держави й започаткування соціальної політики. Вплив хрещення Русі-України на розвиток благодійності. Налагодження соціальної підтримки та допомоги у Козацькій державі. Соціальне забезпечення у період незалежності України 1917-1921 рр, та існування Української РСР.	лекція	Б.3, Б.4, Д.3, Д.6	Самостійна робота - 4 год Розвиток благодійності у Давньоукраїнській держави у княжу добу та період середньовіччя. Роль громад, товариств, організацій різного спрямування у наданні соціальної допомоги в Україні у 19-поч. 20 ст.	День заняття
6/4	Тема 6. «Соціальне забезпечення» як галузь наукових знань і фахова діяльність Соціальне забезпечення як наукова галузь, різновид суспільної діяльності, соціальний інститут. Міждисциплінарні зв'язки соціального забезпечення. Структура соціального забезпечення як різновиду діяльності. Об'єкт соціального забезпечення.	лекція	Б.3, Б.4, Д.3, Д.6	Самостійна робота- 4 год Складові соціальної сфери суспільства. Поняття «соціальна безпека». Порівняльний аналіз змісту та сутності соціальних послуг. Законодавчі акти, які визначають	День заняття

	Принципи практичної роботи у сфері соціального забезпечення.			соціальну політику держави	
	Соціальне забезпечення: поняття та призначення. Актуальність розвитку соціального забезпечення в Україні. Соціальне забезпечення (соціальна допомога) як особливий вид професійної практичної діяльності. Соціальна допомога як механізм суспільного самоконтролю. Фахові можливості професії «соціальне забезпечення».	практичне заняття	Б.3, Б.4, Д.3, Д.6		
7/2	Тема 7. Теоретико-методологічні засади соціального забезпечення Поняття методів соціального забезпечення. Соціальне передбачення і соціальне проектування як технології роботи у сфері соціального забезпечення. Поняття і загальна характеристика організаційно-правових форм соціального забезпечення. Державне соціальне забезпечення. Недержавне соціальне забезпечення.	лекція	Б.1, Б.3, Д.1, Д.3, Д.4	Самостійна робота- 4 год Теорії загальної практики соціального забезпечення. Моделі практичної роботи у сфері соціального забезпечення. Методичні основи соціального забезпечення..	День заняття
8/4	Тема 8. Місце і роль соціального забезпечення у контексті реалізації соціальної політики Характеристика соціальної політики. Реформування соціальної політики в Україні. Соціальний захист як контекст практики соціального забезпечення. Структура соціального захисту та складові соціального забезпечення в Україні	лекція	Б.1, Б.3, Д.1, Д.3, Д.4	Самостійна робота- 4 год Основні джерела права соціального забезпечення в Україні. Аналіз ключових аспектів соціального забезпечення. Сутність принципу соціальної солідарності та його місце у системі соціального захисту. Характеристика відомих	День заняття

				соціальних сервісних служб	
	Соціальне забезпечення в сучасних соціально-правових державах. Держава загального добробуту як індикатор реалізації соціального забезпечення Соціальне здоров'я як ознака добробуту громадян держави. Соціальне забезпечення як агент вирішення соціальних проблем. Основні соціальні проблеми суспільства та причини їх виникнення. Основні концепції соціальної держави.	практичне заняття	Б.1, Б.3, Б.4 Д.1, Д.3, Д 4, Д.8		
9/2	Тема 9. Поняття професійних цінностей соціального забезпечення Поняття «цінностей соціального забезпечення». Огляд основних цінностей соціального забезпечення. Міжнародна Декларація етичних принципів соціального забезпечення. Проблемні ситуації в соціальній роботі, етичні дилеми.	лекція	Б.1, Б.2, Б3 Д.1, Д.3, Д 4, Д.8	Самостійна робота- 2 год Етичні принципи професії соціального працівника. Дилеми професійної діяльності. Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи України	День заняття
10/4	Тема 10. Особистість фахівця з соціального забезпечення Професія – фахівець зі соціального забезпечення: зміст, характер та сфера майбутньої професійної діяльності. Види професійної діяльності фахівця зі соціального забезпечення. Особистісно-моральні якості фахівця з соціального забезпечення. Уміння і навички фахівця з соціального забезпечення у професійній діяльності.	лекція	Б.1, Б.2, Б3 Д.1, Д.3, Д 4, Д.8	Самостійна робота- 2 год Робота фахівця зі соціального забезпечення в різних галузях. Професійна компетентність соціального працівника. Критерії ціннісної бази соціального забезпечення.	День заняття
	Особистісно-моральні якості фахівця з соціального забезпечення.	практичне заняття	Б.1, Б.2, Б3 Д.1, Д.3, Д 4, Д.8		

	Уміння та навички фахівця із соціального забезпечення у професійній діяльності. Професійні та морально-етичні якості інспектора з соціальної допомоги Приклади проблемних ситуацій в соціальній роботі/соціальному забезпеченні, які перед фахівцями постають в якості етичних дилем. Проблеми ціннісної бази в соціальній допомозі. Взаємодія соціального забезпечення та морального світогляду особистості.				
11/2	Тема 11. Сфери практики та клієнти соціального забезпечення Сфери практичного соціального забезпечення. Клієнти соціального забезпечення: поняття і фактори, що визначають різноманіття їх потреб і проблем. Специфіка формування груп клієнтів соціального забезпечення в Україні.	лекція	Б.3, Б. 4 Д.1, Д.3, Д 4, Д.8, І 1, І. 2	Самостійна робота- 2 год Соціальні ризики як підстава виникнення в особи права на соціальне забезпечення	День заняття
12/4	Тема 12. Загальна (генералістична) практика соціального забезпечення Поняття «загальна практика соціального забезпечення». Загальна (генералістична) модель прийняття рішення соціальним працівником під час роботи з окремим випадком – покрокова модель.	лекція	Б.3, Б. 4 Д.3, Д 4, Д.8, І. 1, І. 2	Самостійна робота- 2 год Модель професійного втручання: основні кроки.	День заняття
	Модель професійного втручання: основні кроки Поняття «загальна практика соціального забезпечення». Огляд складових загальної практики соціального забезпечення. Приклади реалізації загальної моделі прийняття рішення	практичне заняття	Б.3, Б. 4 Д.3, Д 4, Д.8, І. 1, І. 2		

	соціальним працівником під час роботи з окремим випадком.				
13/2	Тема 13. Макрорівень практики соціального забезпечення: робота з громадами, вплив на соціальну політику Вплив громади на формування соціальних послуг. Основні підходи до розв'язання соціальних проблем. Основні моделі соціального забезпечення та соціальної підтримки населення в сучасному світі.	лекція	Б.3, Б. 4 Д.3, Д 4, Д.8, І. 1, І. 2	Самостійна робота- 2 год Типи громад. Соціальна робота у громаді. Соціальні послуги у громаді, її орієнтація на сім'ю та споживачів. Роль ОТГ у формуванні та наданні соціальних послуг своїм мешканцям	День заняття
14/4	Тема 14. Система соціального обслуговування, надання послуг соціальними службами в Україні Специфіка системи соціального обслуговування в Україні. Основні тенденції у соціальному обслуговуванні в Україні. Територіальні центри. Соціальні служби для молоді. Державна служба зайнятості. Недержавні заклади соціального забезпечення.	лекція	Б.1, Б. 4 Д.2, Д 3, Д.4, Д.5 І. 1, І. 2	Самостійна робота- 2 год Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення. Основні функції пенсійного фонду України та його регіональних органів	День заняття
	Органи, що надають системні послуги у сфері соціального обслуговування. Характеристика структур, що виконують законодавчу та нормотворчу роль в сфері соціального захисту населення . Чому недержавні організації відносять до певного рівня системи соціального захисту Здійснення соціального захисту певних категорій громадян	практичне заняття	Б.1, Б. 4 Д.2, Д 3, Д.4, Д.5 І. 1, І. 2		

	територіальних центрах соціального обслуговування.				
15/4	Тема 15. Державні гарантії соціального забезпечення в Україні. Соціальне забезпечення як невід'ємний компонент системи соціального захисту та соціальної роботи Гарантування соціального забезпечення громадян як один із напрямів розвитку соціально-правової держави. Основні проблеми призначення соціального забезпечення в Україні. Сутність поняття соціальних пільг. Специфіка трирівневої системи пенсійного забезпечення громадян. Переваги та недоліки солідарної системи соціального забезпечення.	лекція	Б.1, Б. 4 Д.2, Д.3, Д.4, Д.5 І. 1, І. 2	Самостійна робота- 2 год Основні форми фінансування сфери соціального забезпечення закордоном, порівняльний аналіз із фінансуванням сфери СЗ в Україні Система недержавного пенсійного страхування. Система накопичувальних пенсійних рахунків громадян	День заняття
16/2	Специфіка формування груп клієнтів соціального забезпечення Нові категорії громадян України як клієнти соціального забезпечення. Ризики фінансування соціальних послуг в Україні. Проаналізувати й аргументувати роль територіальних громади у наданні та фінансуванні соціальних послуг.	практичне заняття	Б.1, Б. 4 Д.2, Д.3, Д.4, Д.5 І. 1, І. 2		
	Разом	лекції – 36 год практичні заняття – 16 год		самостійна робота – 42 год	

Доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом

Зоряна Комаринська